

АНАЛІЗ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА МІСТА КРЕМЕНЧУКА

ANALYSIS AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT OF ENTREPRENEURSHIP OF THE CITY OF KREMENCHUG

УДК 334.722.012.32»71»

Сакун Л.М.

к.е.н., доцент кафедри менеджменту
Кременчуцького національного
університету

імені Михайла Остроградського

Карлик Ю.Ю.

к.е.н., доцент кафедри менеджменту
Кременчуцького національного
університету

імені Михайла Остроградського

Ільченко А.С.

студентка
Кременчуцького національного
університету
імені Михайла Остроградського

У статті розглянуто стан розвитку малого та середнього підприємництва у місті Кременчуці. Проаналізована поточна ситуація розвитку підприємництва та виявлені головні проблеми, які перешкоджають ефективному функціонуванню підприємницького сектору. Запропоновані альтернативні шляхи подолання проблем та підвищення ефективного розвитку малих та середніх підприємств у місті Кременчуці. Розроблено прогноз основних показників діяльності підприємств до 2020 року. Висвітлено напрямки бізнесу в умовах економічної кризи.

Ключові слова: мале та середнє підприємництво, розвиток, бізнес, промисловість, інформація.

В статье рассмотрено состояние развития малого и среднего предпринимательства в городе Кременчуге. Проанализирована текущая ситуация развития предпринимательства и выявлены главные проблемы, которые препятствуют эффективному функционированию предпринимательского сектора. Предложены альтер-

нативные пути преодоления проблем и повышения эффективного развития малых и средних предприятий в городе Кременчуге. Разработан прогноз основных показателей деятельности предприятий до 2020 года. Указаны направления бизнеса в условиях экономического кризиса.

Ключевые слова: малое и среднее предпринимательство, развитие, бизнес, промышленность, информация.

In the article, small and medium enterprises in the city of Kremenchug. To analyze the current situation of entrepreneurship development and to identify main problems that hinder the effective functioning of the business sector. Proposed alternative ways of overcoming obstacles and enhance the effective development of small and medium enterprises in the city of Kremenchug. Developed a forecast of the main indicators of enterprises up to 2020. Directions for business under the conditions of economic crisis.

Key words: small and medium entrepreneurship, development, business, industry, information.

Постановка проблеми. Мале та середнє підприємництво (МСП) є невід'ємною частиною економіки країни, і тому цей сектор повинен ефективно працювати в умовах ринку. Розвиток малого та середнього бізнесу сприяє зростанню економічного рівня країни шляхом наповнення ринку товарами, послугами, створення нових робочих місць для громадян, і, як наслідок, підвищення рівня життя населення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сутність та основи підприємництва досліджувались у наукових працях А. Кривцова, І. Ансоффа, М. Дем'яненка, З. Варналія та ін. [1]. Серед цілого ряду різноманітних факторів економічного зростання найбільш значущим вважають умілу реалізацію підприємницького потенціалу громадян країни, ефективного використання самостійної господарської ініціативи людини, визнання підприємництва незамінною силою господарської динаміки, конкурентоспроможності і суспільного процвітання.

Постановка завдання. Для ефективного розвитку підприємництва необхідно вирішити ряд проблем на регіональному рівні. Головним завданням міської влади повинно стати подолання перешкод, які заважають процвітанню малого та середнього бізнесу; створення належних умов для реалізації права громадян займатися підприємницькою діяльністю.

Виклад основного матеріалу дослідження. В економічно розвинених країнах частка виробленої суб'єктами малого бізнесу продукції (товарів,

послуг) у загальних обсягах виробництва та кількість зайнятих у цьому секторі становить понад 50%. В Україні дані показники складають відповідно 15,9% та 26,6% [2]. Ці показники є досить низькими, враховуючи той потенціал і можливості, які можуть допомогти підприємцям досягти позитивних результатів у своїй діяльності. Розглянемо основні показники діяльності малих і середніх підприємств у місті Кременчуці (табл. 1) [3; 4].

Аналіз таблиці 1 показує, що кількість малих та середніх підприємств у м. Кременчуці зменшилася на 1104 одиниці у 2016 році відповідно до попереднього періоду, але чисельність працюючих у суб'єктів малого і середнього підприємництва та випуск продукції збільшилися на 10063 особу й 7033153 тис. грн. відповідно, що є позитивним фактором для міста. Прогнозні значення основних показників діяльності підприємств малого та середнього бізнесу м. Кременчука на 2017-2020 роки представлені на рис. 1.

Прогнозовані значення основних показників розвитку малого та середнього підприємництва у місті Кременчуці вказують на позитивну тенденцію на майбутній період.

Окрім основних показників діяльності підприємств, визначним є аналіз стану фінансових результатів підприємств до оподаткування (табл. 2).

З табл. 2 видно, що у 2012-2013 роках спостерігалось позитивне сальдо (фінансовий результат), а у 2014-2015 роках воно від'ємне, на що вплинула економічна та політична криза в Україні [3; 4].

Загальний стан малого та середнього підприємства у місті Кременчуці можна охарактеризувати, як задовільний.

Для підприємців міста Кременчука характерні наступні проблеми, які перешкоджають їх ефективній діяльності (рис. 2) [2]:

- загальна економічна ситуація;
- мала підтримка держави суб'єктів підприємства;
- недостатність інвестиційних проектів та фінансово-кредитної підтримки;
- недостатній рівень кваліфікації зайнятих в бізнесі;
- конкуренція;

– корупція.

Майбутній розвиток підприємництва можливий за реформування чотирьох сфер зовнішнього оточення, які мають вплив на підприємницьку діяльність: політичної, економічної, соціальної та технологічної.

Політична сфера: прозорість та ефективність дозвільної системи, рівність у доступі та проходженні дозвільних процедур підприємствами впливають на рівень сформованості конкурентного середовища та значною мірою визначають ділову активність населення.

Економічна: стимулювання суб'єктів малого та середнього бізнесу через розширення їх доступу

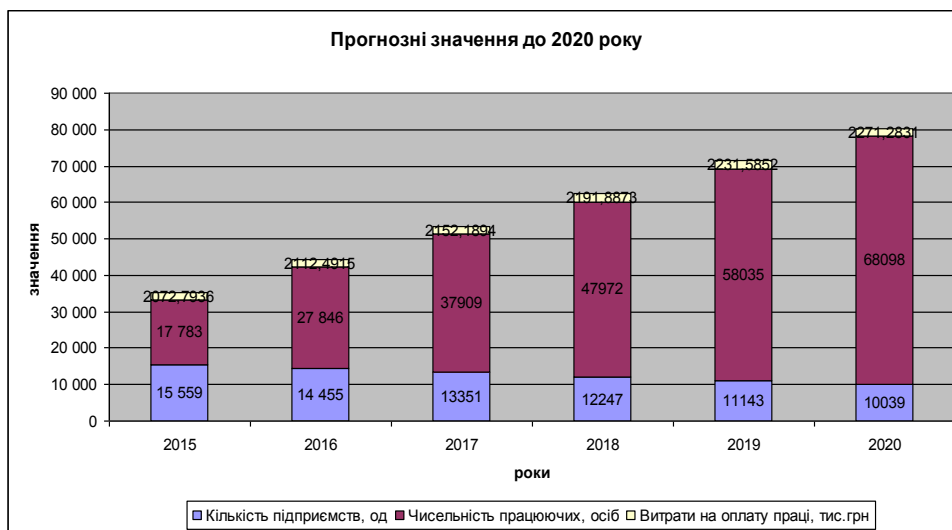

Рис. 1. Прогнозні значення кількості підприємств, чисельності працюючих та витрат на оплату праці до 2020 року

Таблиця 1

Основні показники діяльності підприємств у м. Кременчуці

Показники	2015	2016
Кількість підприємств, од	15 559	14 455
Чисельність працюючих у суб'єктів малого і середнього підприємництва, осіб	17 783	27 846
Витрати на оплату праці, тис. грн.	2072793,6	2112491,5
Випуск продукції (робіт, послуг) малими і середніми підприємствами, тис. грн.	9 543 550,1	16 576 703,0

Таблиця 2

Фінансові результати підприємств до оподаткування у м. Кременчуці за 2012-2015 роки, тис. грн.

Показники	Фінансовий результат (сальдо)	Підприємства, які одержали прибуток		Підприємства, які одержали збиток	
		У % до загальної кількості підприємств	Фінансовий результат	У % до загальної кількості підприємств	Фінансовий результат
2012	2886159,4	64,8	4578543,5	35,2	1692384,1
2013	1469379,2	64,7	1874298,1	35,3	404918,9
2014	-365958,9	67,2	1452001,7	32,8	1817960,6
2015	-79361,6	71,2	2014581,9	28,8	2093943,5

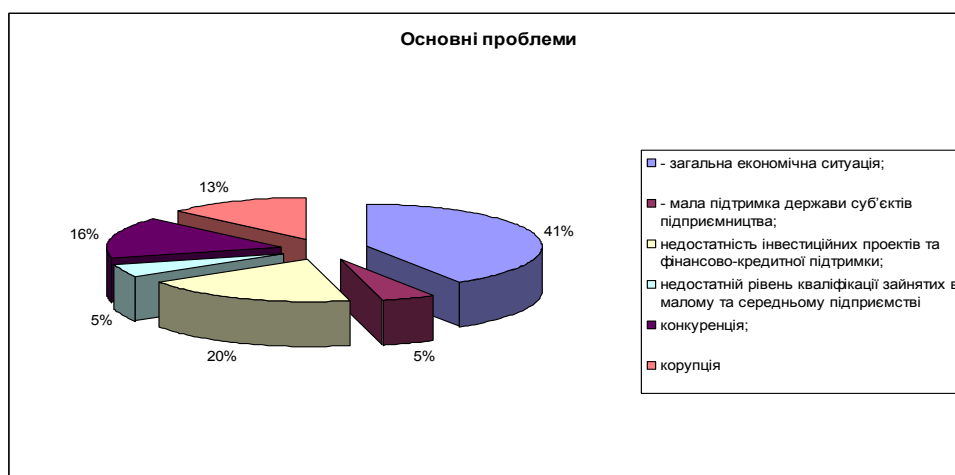

Рис. 2. Основні проблеми, які перешкоджають розвитку підприємництва

Рис. 3. Варіанти напрямів бізнесу в умовах економічної кризи

до фінансово-кредитних ресурсів, зокрема, шляхом надання часткової компенсації відсоткових ставок за кредитами, часткового відшкодування суб'єктам МСП лізингових.

Соціальна: підвищувати обізнаність населення про створення бізнесу, шляхом впровадження у школах відповідних дисциплін, створення курсів, шкіл, проведення семінарів, конкурсів, тобто заохочувати людей до створення своєї справи.

Технологічна: збільшувати кількість державних патентів для підприємств, надання певних пільг для підприємств з важливою діяльністю для міста та країни в цілому (оновлення їх технологічної бази).

Сильними сторонами міста Кременчука, як місця для ведення бізнесу, є: наявність розвинутого промислового сектора зі значною кількістю великих підприємств, вигідне місце розташування міста та наявність транспортних розв'язок, розвинена легка та харчова промисловість.

Варто відзначити, що, зважаючи на складну економічну ситуацію, проектні ставки місцевих податків і зборів, запропоновані на розгляд депутатів Кременчуцької міської ради, є нижчими за загальнодержавні рекомендації [4]. Так у 2017 році для I групи платників єдиного податку пропонується залишити ставку єдиного податку на рівні 10%, але нараховуватися вона буде не

від розміру мінімальної заробітної плати, як це було в 2016 році, а від прожиткового мінімуму. У 2017 році для платників єдиного податку, які відносяться до II групи платників єдиного податку, ставка єдиного податку з 20% буде зменшена до 10%, а щодо платників єдиного податку III групи, то ставки єдиного податку для них залишаться без змін.

Серед слабких сторін міста: зношеність мереж у комунальній сфері, недостатність розвитку ринку кваліфікованих кадрів робочих спеціальностей, відсутність будівництва доступного житла, незадовільний стан екології, зокрема, висока забрудненість повітря через викиди промислових підприємств і відсутність публічної інформації про стан довкілля.

Місцева влада повинна приділяти більше уваги питанням екології та енергозбереження, врегулювати питання щодо землевідведення й зменшувати плату за оренду землі.

Для згладжування негативного впливу ззовні можливий варіант побудови бізнесу за принципом диверсифікації. За умов економічної кризи існують деякі варіанти, які є актуальними для початку ведення малого бізнесу (рис. 3) [5].

Створення сприятливого середовища для формування та функціонування суб'єктів підприємницької діяльності розглядається органами влади

міста як одне із першочергових завдань. Шляхи реалізації цього завдання визначалися у Програмі сприяння розвитку малого підприємництва у місті Кременчуці на 2015-2017 роки [4].

Задля ефективного розвитку підприємництва у місті Кременчуці необхідно вдосконалювати інфраструктуру підтримки підприємництва, підвищувати кваліфікацію працівників, створювати бізнес-центри, школи, для ефективного поглибленого вивчення та підготовки висококваліфікованих кадрів для подальшого розвитку ними сектору малого та середнього підприємництва. Необхідною також є тісна співпраця органів влади та бізнесу.

Висновки з проведеного дослідження.

Отже, проаналізувавши поточний стан підприємництва у місті Кременчуці, можна зробити висновок, що для сприяння розвитку цього сектору на регіональному рівні необхідно: працевлаштування молодих спеціалістів; підготовка і перепідготовка робочої сили; залучення прямих інвестицій; розвиток та вдосконалення інфраструктури для бізнесу; проведення засідань із залученням підприємців та міської влади для вирішення проблемних питань; вдосконалення податкового законодавства; наявність телефонних «гарячих ліній» з питань підприємництва; проведення міських форумів щодо взаємодії бізнесу та міської адміністрації; залучення фінансових установ до участі з питань розвитку бізнесу в місті; проведення різноманітних конкурсів з метою визначення найуспішніших бізнесменів міста.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Варналій З. С. Основи підприємництва: навч. посіб. / З. С. Варналій. – К. : Знання-Прес, 2006. – 350 с.
2. Тимченко О. І. Проблеми та перспективи малого підприємництва в регіонах України / О. І. Тимченко // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». – 2015. – № 6.
3. Головне управління статистики у Полтавській області. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pl.ukrstat.gov.ua>
4. Офіційний веб-портал Кременчуцької міської ради та виконавчого комітету. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kremen.gov.ua>
5. Актуальний бізнес в Україні 2016-2017: ТОП 7 ідей. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lemarbet.com/ua/biznes-v-ukraine/aktualnyj-biznes-v-ukraine-top-7-vostrebovannyh-idej/>

REFERENCES:

1. Varnalii Z. S. Osnovy pidpryemnytstva: navch. posib. / Z. S. Varnalii. – K. : Znannia-Pris, 2006. – 350 s.
2. Tymchenko O. I. Problemy ta perspektyvy maloho pidpryemnytstva v rehionakh Ukrainy / O. I. Tymchenko // Elektronne naukove fakhove vydannia «Efektivna ekonomika». – 2015. – # 6.
3. Holovne upravlinnia statystyky u Poltavskii oblasti. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.pl.ukrstat.gov.ua>
4. Ofitsiyni veb-portal Kremenchutskoi miskoi rady ta vykonavchoho komitetu. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.kremen.gov.ua>
5. Aktualnyi biznes v Ukraini 2016-2017: TOP 7 idei. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://lemarbet.com/ua/biznes-v-ukraine/aktualnyj-biznes-v-ukraine-top-7-vostrebovannyh-idej/>

Sakun L.M.

Candidate of Economic Sciences,
Senior Lecturer at Department of Management
Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University

Karlyk Yu.Yu.

Candidate of Economic Sciences,
Senior Lecturer at Department of Management
Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University

Ilchenko A.S.

Student
Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University

ANALYSIS AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT OF ENTREPRENEURSHIP OF THE CITY OF KREMENCHUK

Statement of the problem. The development of the business sector contributes to the growth of the economic level of the country by filling the market with goods, services, creation of new jobs for citizens (reduction of unemployment), by increasing the standard of living of the population.

Analysis of recent researches and publications. The essence and principles of entrepreneurship studied in many scientific works such as: A. Krivtsov, I., M. Demyanenko, Z. Varnaly, etc. Among a number of different factors economic growth the most significant consider the skilful realization of the entrepreneurial potential of citizens, efficient use of economic mechanism independent economic initiative rights, the recognition of entrepreneurship's indispensable force of economic dynamics, competitiveness and social prosperity.

Statement of the problem. The main aim of city authorities is to ensure the effective development of small and medium businesses by overcoming the problems that prevent this; the creation of proper conditions for realization of citizens' right to engage in entrepreneurial activities.

The results of the study are: the General condition of small and medium enterprises in the city of Kremenchug can be described as unsatisfactory, as well as in major cities of Ukraine, city of Kremenchug entrepreneurs face major challenges that hinder their effective operation; the future of enterprise development can be represented by reforming 4 areas of the external environment, which have influence on entrepreneurial activity for efficiency: political, economic, social and technological field; the strengths of the city of Kremenchug, as a place for doing business are: the existence of a developed industrial sector with a significant number of large enterprises that are leaders of the Ukrainian business, heavy industry, favourable location of the city and availability of transport interchanges, well-developed light and food industry (meat-preserving factory, knitting factory).

Among the weaknesses of the city: the deterioration of the networks in the public sector, the underdevelopment of the market of qualified personnel of working specialties, the lack of affordable housing, poor environmental conditions, particularly high air pollution due to industrial emissions and the lack of public information about the state of the environment.

Insights from the study. So, analysing the current state of entrepreneurship in the city of Kremenchug, we can conclude that to facilitate the development of entrepreneurship in the city of Kremenchug need: the employment of young specialists; training and retraining of the workforce; attraction of direct investments; developing and improving infrastructure for business; meetings with participation of entrepreneurs and city authorities to address the problematic issues.